

Posudek na diplomovou práci kolegyně Šárky Nemešové: K problematice odpovědnosti jedince v současné době

Předložená práce je vedena záměrem problematizovat snad nejdůležitější otázku lidské existence, tj., otázku po odpovědnosti každého z nás za budoucnost i přítomnost. Již toto zadání je výrazem velmi bytostného přístupu k ustavení diplomové práce, a to zvláště u studentky oboru Husitské teologie v kombinaci s religionistikou.

Autorka vychází z filosofie E. Lévinase, jenž je nejdůležitějším myslitelem responsibility ve dvacátém století. Jde o velmi obtížné a nejednoduché filosofování fenomenologického typu v provázanosti s některými předpoklady a závěry talmudu a thory. Je třeba pochválit autorku, ač není studentkou filosofie, že tento úkol zvládla. Velmi dobře pochopila asymetrii odpovědnosti, filosofii tváře, závazek k dobru, jenž proměňuje lásku na povinnost, kterou může jen státní moc učinit snesitelnou, protože jinak by se stala obsesí, která by mohla i nositele této povinnosti zničit. Autorka také velmi dobře pochopila, že k tomuto uvažování byl Lévinas přiveden zkušeností holokaustu. Holokaust byl realizován zcela systematicky, verifikovatelně, logicky. Jediná věc chyběla těm, kdo svět přivedli do této polohy, chyběla jim odpovědnost za absolutno Jiného, jež se ukazuje v jeho tváři. Etika předjímá ontologii. Toto vše autorka velmi dobře pochopila a popsala. Buberovo poselství akcentuje odpovědnost symetrickou, ale taková odpovědnost v době po holokaustu již nestačí, stejně jako odpovědnost Hayekova. V této poloze se před čtenářem „prolamuje“ význam odpovědnosti v této práci. Její závěr zcela logicky vyzývá k nutnosti vychovávat k odpovědnosti ve škole, v rodině i v celé společnosti na úplně nové rovině. Zde již nestačí symetrie trhu, zde jde o víc. V tom je smysl předložené práce.

Je třeba říci, že z věcného hlediska je práce velmi kvalitní, má však jisté nedostatky z hlediska formálního. Chybí uvozovky u některých citací, nikoli všechny citace jsou také citovány předepsaným způsobem, i když u mnohých je tento předpis zcela pozitivně saturován. Proto navrhuji práci klasifikovat stupněm: **v e l m i d o b ř e**
Do rozpravy navrhuji tuto pomocnou otázku: Jaký vztah je mezi vyvoleností (povolaností) člověka a jeho odpovědností v myšlení E. Lévinase?

V Praze dne 7. 8. 2006

doc. PhDr. Anna Hogenová, CSc.

